

**KAMK • University
of Applied Sciences**

Kainuun matkailutilastollinen vuosikirja 2019

Statistical Yearbook of Tourism in Kainuu 2019

Kajaanin ammattikorkeakoulu
University of Applied Sciences

2020

Kajaanin ammattikorkeakoulu
University of Applied Sciences

Yhteystiedot:

Kajaanin ammattikorkeakoulun kirjasto
PL 240, 87101 KAJAANI
Puh. 044 7157042
Sähköposti: amkkirjasto@kamk.fi
<http://www.kamk.fi>

ISBN 978-952-7219-63-8

Kajaani 2020

SISÄLTÖ - CONTENTS

JOHDANTO - INTRODUCTION	1
MAJOITUSTILASTO – ACCOMMODATION STATISTICS	2
Majoitustarjonta ja sen kehitys – <i>Accommodation supply and its development</i>	3
Majoituskysyntä ja sen kehitys – <i>Accommodation demand and its development</i>	5
Majoituskysynnän kehitys Kainuun kunnissa – <i>Development of accommodation demand in the municipalities of Kainuu</i>	9
ALUEELLINEN YRITYSTOIMINTATILASTO – REGIONAL STATISTICS ON ENTREPRENEURIAL ACTIVITY	12
Henkilöstömäärä ja liikevaihto eräillä matkailuun liittyvillä toimialoilla – <i>Employment and turnover in some tourism-related industries</i>	13
MATKAILUN ALUETALOUDELLISET VAIKUTUKSET – REGIONAL ECONOMIC IMPACTS OF TOURISM	14
LIIKENNETILASTOT – TRAFFIC STATISTICS	15
Lentoliikenne – <i>Air traffic</i>	16
Junaliikenne – <i>Rail traffic</i>	17
Rajaliikenne – <i>Border traffic</i>	17
MUUT TILASTOT – OTHER STATISTICS	18
Vapaa-ajanasuntojen määrä – <i>Number of free-time residences</i>	18
Luontokohteiden käyntimäärät – <i>Number of visits to nature destinations</i>	20
YHTEENVETO JA VUODEN 2020 ALUN KEHITYS – SUMMARY AND DEVELOPMENT AT THE BEGINNING OF 2020	21

Johdanto - Introduction

JOHDANTO - INTRODUCTION

Matkailu on monisäikeinen ilmiö koostuen matkustamisesta, majoittumisesta, aktiviteeteista, ostoksista ja erityyppisistä muista toiminnoista. Hajanaisuudestaan johtuen sitä on haasteellista mitata. Yleisimmin käytettyjä matkailun mittareita ovat yöpymisvuorokaudet, rajanylitykset, liikennesuoritteet, matkailukohteiden kävijämäärät ja edellisten pohjalta johdetut enemmän tai vähemmän tarkat arviot alueellisista matkailijamääristä. Oma lukunsa ja ”taiteen lajinsa” on matkailijoiden rahankäytön sekä matkailun tulo- ja työllisyysvaikutusten mittaaminen.

Mittaamisen haasteista huolimatta matkailun kysyntää ja tarjontaa koskevalle numerotiedolle on jatkuvaa tarvetta. Määrällistä tietoa matkailun kehityksestä ja taloudellisista vaikutuksista tarvitaan erityisesti matkailusektorin suunnittelussa ja julkisten kehittämisresurssien suuntaamisessa. Huonossa tapauksessa faktatiedon puute johtaa matkailun merkityksen ali- tai yliarviointeihin suhteessa muihin toimialoihin.

Tähän vuosikirjaan on koottu Kainuun ja sen kuntien matkailua kuvaavia tilastoja. Vuosikirjan luvut on jäsennetty tilastolähteittäin alkaen Tilastokeskuksen majoitustilastosta. Tilastojen lyhyen esittelytekstin jälkeen kirjan luvut pitävät sisällään matkailukehitystä kuvaavia kaavioita ja taulukoita. Vuosikirjan loppuun on tehty tilannekatsaus Kainuun matkailusta vuonna 2019. Yhteenvedossa kuvataan lyhyesti myös vuoden 2020 alkupuoliskon matkailukehitystä.

Kainuun matkailutilastollisen vuosikirjan on laatinut matkailututkija Jari Järviluoma Kajaanin ammattikorkeakoulusta.

Tourism is a complex phenomenon consisting of travel, accommodation, activities, shopping and other operations of different types. Due to its fragmented nature, measuring tourism is challenging. The most commonly used tourism indicators are the nights spent in accommodation establishments, the number of border crossings, traffic volume, the number of visitors to tourist destinations, and more or less accurate estimates of regional tourist flows based on the above information. The measurement of tourist spending and the economic and employment related impacts of tourism, is an entity in itself requiring a variety of approaches.

Despite the challenges associated with measuring, there is a continual need for numerical tourism demand and supply data. Quantitative information on tourism development and the economic impact of tourism is particularly needed in tourism planning and the allocation of public resources. In a worst case scenario a lack of factual information can lead to the under- or overestimation of the importance of tourism in relation to other sectors.

This yearbook is a compilation of the statistics representing tourism in Kainuu at provincial and municipal level. The yearbook is organized in chapters according to the statistical sources starting with accommodation statistics produced by Statistics Finland. After a short description of the statistical source, the chapters of the book include charts and tables portraying tourism development. The yearbook ends with a summary of tourism development in the Kainuu region in the year 2019. The concluding chapter also briefly describes tourism development in the first half of 2020.

Statistical Yearbook of Tourism in Kainuu has been compiled by Tourism Researcher Jari Järviluoma of Kajaani University of Applied Sciences.

MAJOITUSTILASTO – ACCOMMODATION STATISTICS

Tilastokeskuksen tuottama majoitustilasto on keskeisin eri aluetasojen matkailukehitystä kuvaava tilastolähde. Majoitustilasto sisältää kuukausittaista ja vuosittaista tietoa matkailijoiden yöpymisten määristä, jotka on eritelty asuinmaan ja matkan tarkoituksen mukaan. Tilastosta selviää niin ikään esimerkiksi eri alueiden majoituskapasiteetit käyttöasteineen kuten myös tiedot yöpymisten keskihinnoista. Tilastoinnin piiriin kuuluvat majoitusliikkeet, joissa on vähintään 20 vuodepaikkaa tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunupaikkaa sekä retkeilymajat.¹

Tietojen käytettävyyden kannalta majoitustilaston suurimpia rajoitteita ovat majoitusliikkeiden kokokriteeri ja kuntatasolla vastaan tulevat tietosuojakysymykset. Kahdenkymmenen vuodepaikan kokokriteerin johdosta tilastoinnin ulkopuolelle jää merkittävä määrä pienempiä majoituspaikkoja. Tarkkaa tietoa kokokriteerin takia tilastoinnin ulkopuolelle jäävien yöpymisten osuudesta ei ole olemassa.

Tietosuojasyiden johdosta Tilastokeskus voi antaa majoitustilaston tiedot kuntakohtaisesti vain silloin, jos kunnassa on vähintään kolme majoitustietonsa toimittanutta majoitusliikettä. Kainuussa kuntakohtaista tietoa koko vuotta 2019 koskien on saatavissa Sotkamosta, Kajaanista, Puolangalta, Suomussalmelta ja Kuhmosta. Hyrynsalmella, Paltamossa ja Ristijärvellä majoitusliikkeiden määrä oli niin pieni, että erillistä tietoa kyseisten kuntien majoituskysynnästä ei ole mahdollista julkaista.

Accommodation statistics produced by Statistics Finland are the main statistical information source describing tourism development at different regional levels. Accommodation statistics contain monthly and annual data on the overnight stays of tourists, which are specified by country of residence and purpose of visit. The statistics also show occupancy rates and accommodation capacity in different regions, as well as average prices for overnight stays. The data for the statistics are collected from accommodation establishments that have at least 20 bed places or caravan pitches provided with electric sockets, as well as hostels.¹

Regarding the usability of the information provided, the main constraints are the size of accommodation establishment criterion and municipal confidentiality issues. The minimum criterion of twenty bed places or caravan pitches excludes a significant number of smaller accommodation units from the statistics. The precise share of excluded overnights stays due to the size criterion is unknown.

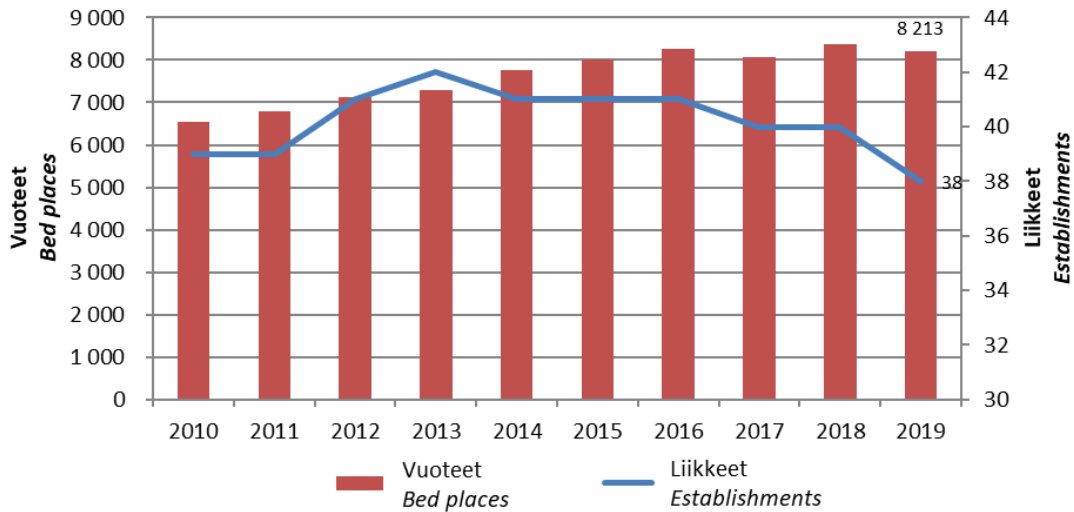
Due to confidentiality, Statistics Finland can only publish data concerning separate municipalities if there are at least three accommodation establishments in the municipality, which submit accommodation information to Statistics Finland. In Kainuu, municipal level data was available from Sotkamo, Kajaani, Puolanka, Suomussalmi and Kuhmo for the whole of 2019. In Hyrynsalmi, Paltamo and Ristijärvi the number of accommodation establishments was so low that separate information from these municipalities could not be published.

¹ Suomen virallinen tilasto (SVT): Majoitustilasto [verkkojulkaisu]. ISSN=1799-6309. Helsinki:Tilastokeskus [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://www.tilastokeskus.fi/til/matk/index.html>

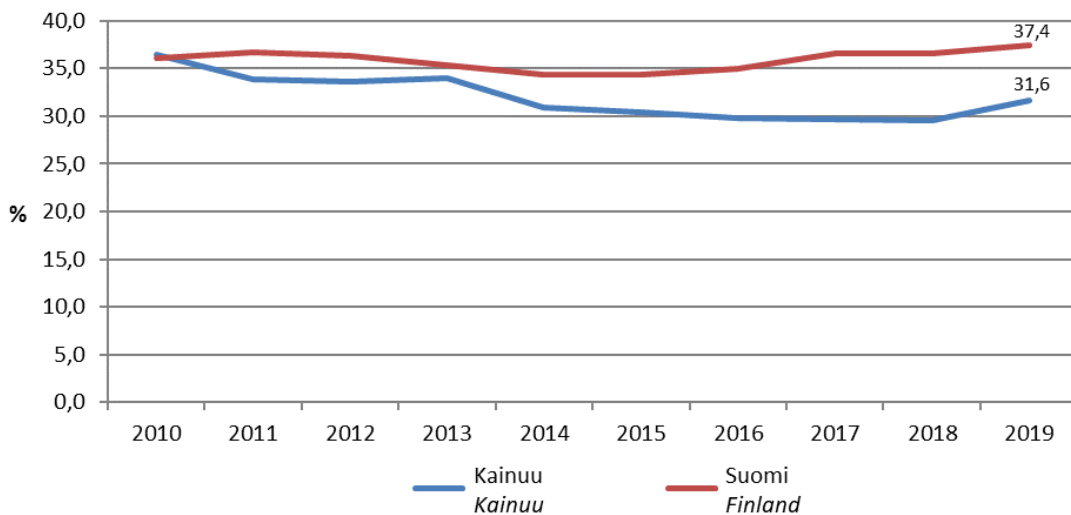
Majoitustilasto – Accommodation statistics

Majoitustarjonta ja sen kehitys – Accommodation supply and its development

Rekisteröityjen majoitusliikkeiden määrä ja vuodekapasiteetti Kainuussa 2010-2019²
The number of registered accommodation establishments and beds in Kainuu 2010-2019

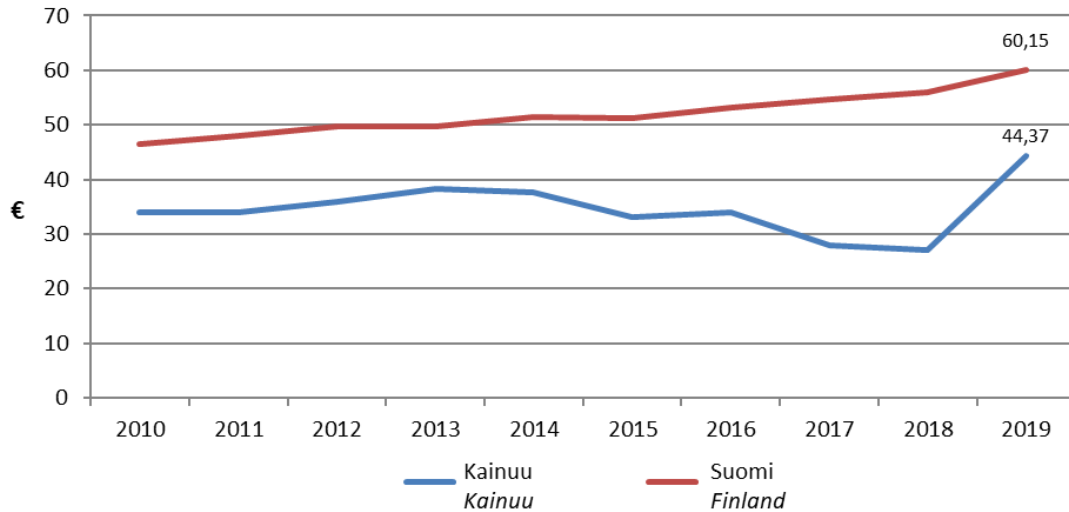
Keskimääräinen vuodekäyttöaste Kainuussa ja koko Suomessa 2010-2019²
The average bed-place occupancy rate in Kainuu and in Finland 2010-2019

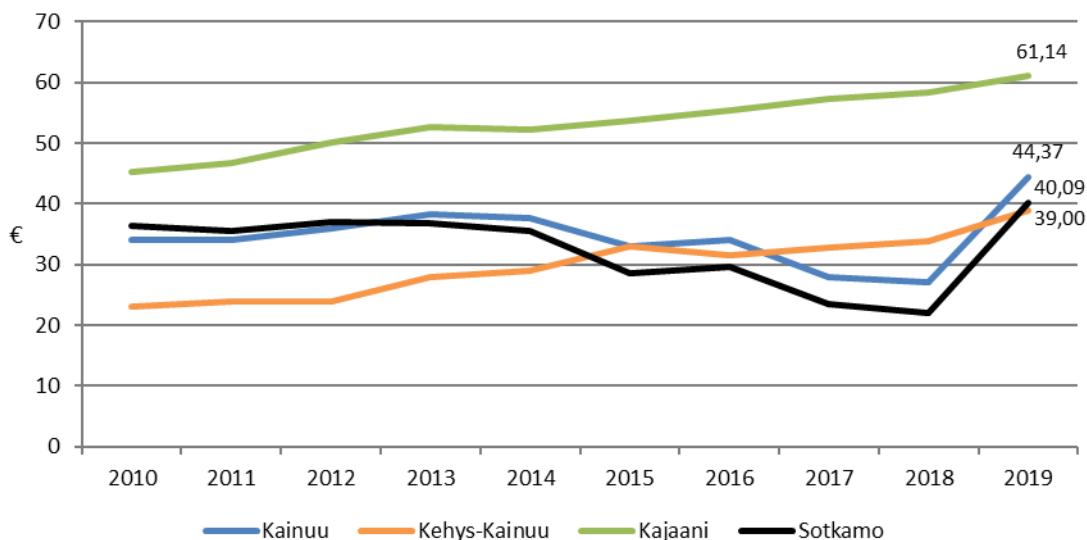
² Suomen virallinen tilasto (SVT): Majoitustilasto [verkkajulkaisu]. ISSN=1799-6309. Helsinki:Tilastokeskus [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://www.tilastokeskus.fi/til/matk/index.html>

Majoitustilasto – Accommodation statistics

Yöpymisen keskihinta (ALV mukaan lukien) Kainuussa ja koko Suomessa 2010-2019³
The average price per overnight stay (VAT included) in Kainuu and in Finland 2010-2019

Yöpymisen keskihinta (ALV mukaan lukien) Kainuussa, Kehys-Kainuussa (Hyrnynsalmi, Kuhmo, Puolanka, Suomussalmi), Kajaanissa ja Sotkamossa 2010-2019⁴
The average price per overnight stay (VAT included) in Kainuu, Kehys-Kainuu (Hyrnynsalmi, Kuhmo, Puolanka, Suomussalmi), Kajaani and Sotkamo 2010-2019

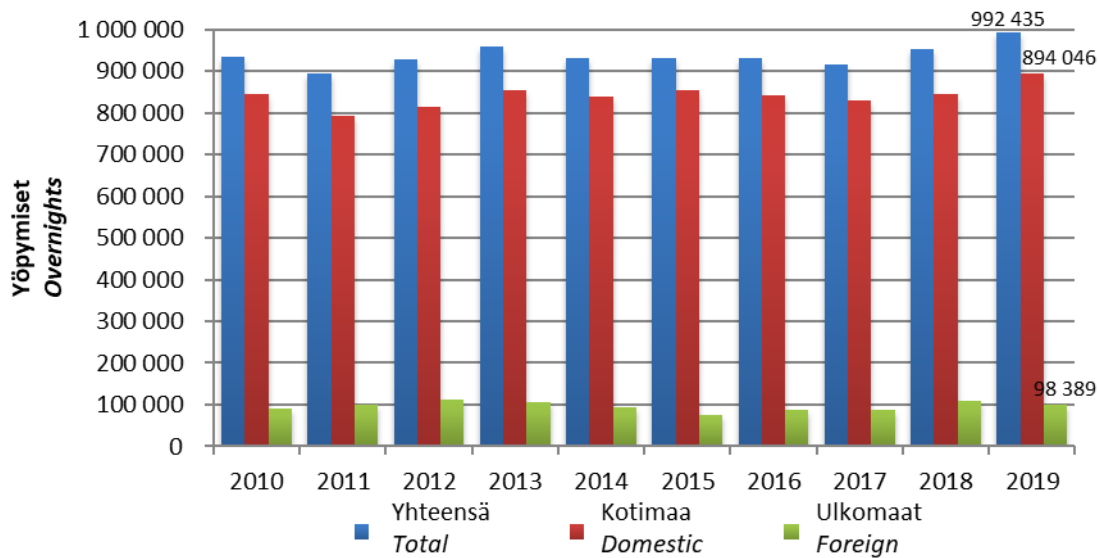

³ Suomen virallinen tilasto (SVT): Majoitustilasto [verkkojulkaisu]. ISSN=1799-6309. Helsinki:Tilastokeskus [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://www.tilastokeskus.fi/til/matk/index.html>

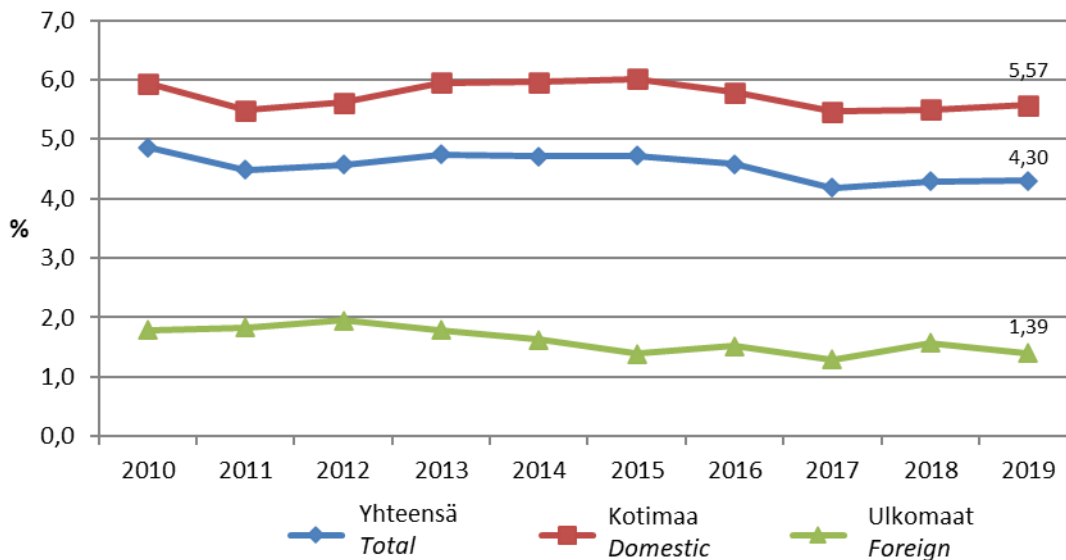
⁴ Tilastokeskus / Visit Finland: Tilastopalvelu Rudolf [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://visitfinland.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/VisitFinland>

Majoituskysyntä ja sen kehitys – Accommodation demand and its development

Kainuun rekisteröidyt yöpymiset 2010-2019⁵
Registered overnights in Kainuu 2010-2019

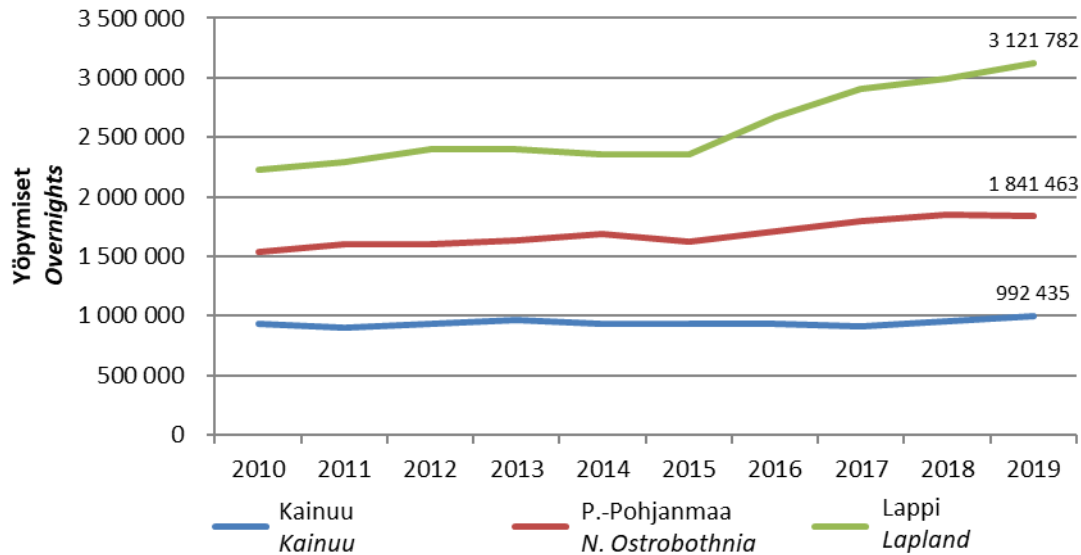
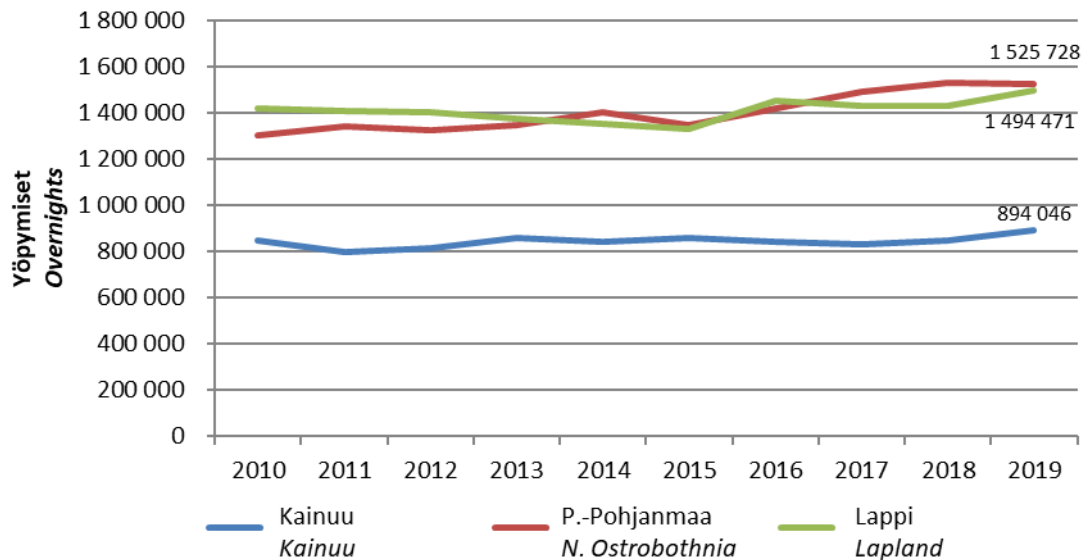

Kainuun markkinaosuus koko maan rekisteröidyistä yöpymisistä 2010-2019⁵
Kainuu's market share of registered overnights in the whole country 2010-2019

⁵ Suomen virallinen tilasto (SVT): Majoitustilasto [verkkajulkaisu]. ISSN=1799-6309. Helsinki:Tilastokeskus [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://www.tilastokeskus.fi/til/matk/index.html>

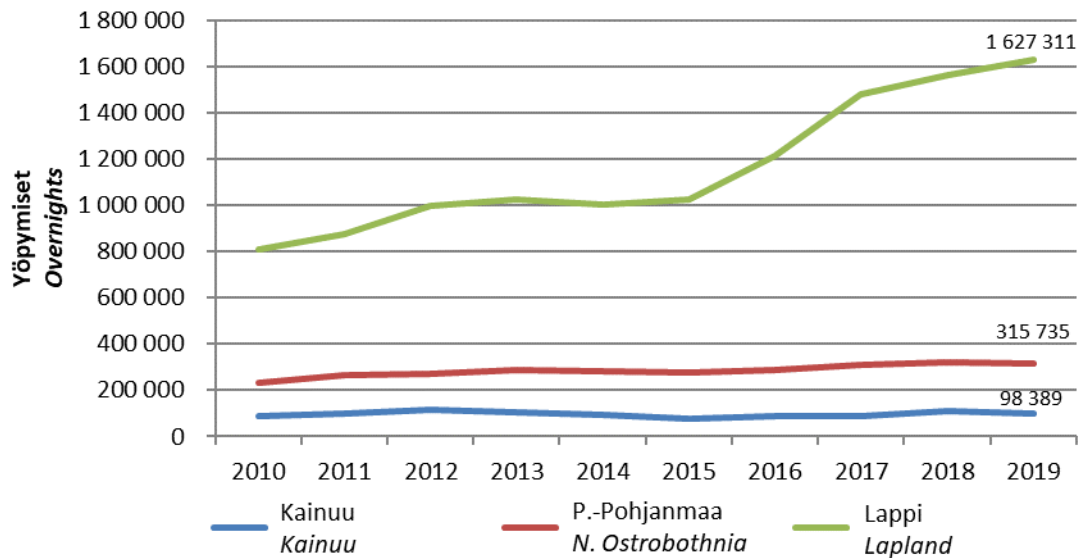
Majoitustilasto – Accommodation statistics

 Rekisteröidyt yöpymiset Kainuussa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa 2010-2019⁶
 Registered overnights in Kainuu, Northern Ostrobothnia and Lapland 2010-2019

 Kotimaiset rekisteröidyt yöpymiset Kainuussa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa 2010-2019⁶
 Domestic registered overnights in Kainuu, Northern Ostrobothnia and Lapland 2010-2019

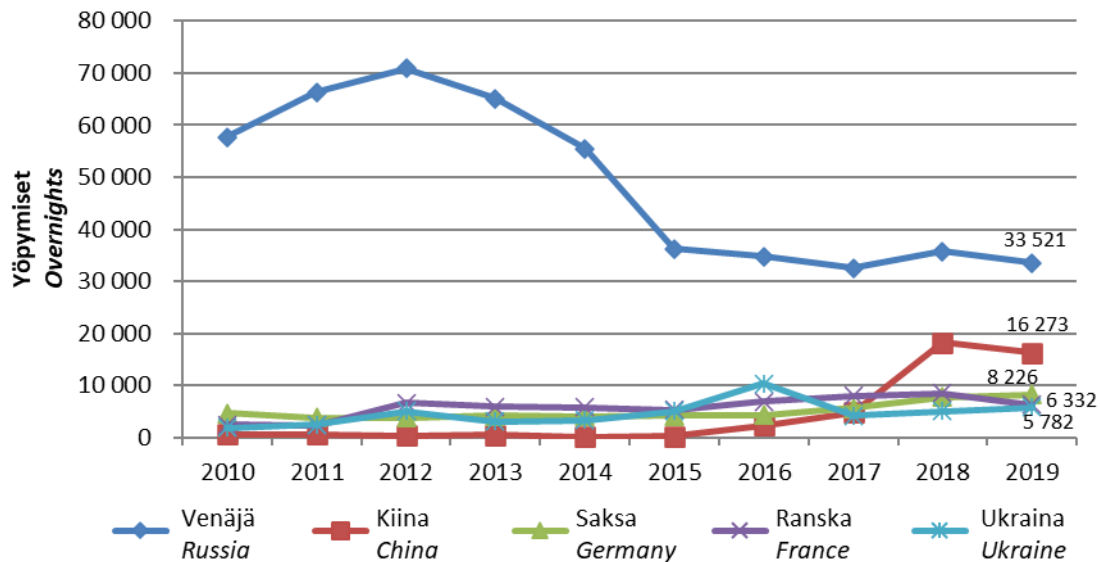
⁶ Suomen virallinen tilasto (SVT): Majoitustilasto [verkkójulkaisu]. ISSN=1799-6309. Helsinki:Tilastokeskus [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://www.tilastokeskus.fi/til/matk/index.html>

Majoitustilasto – Accommodation statistics

Ulkomaiset rekisteröidyt yöpymiset Kainuussa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa 2010-2019⁷
 Foreign registered overnights in Kainuu, Northern Ostrobothnia and Lapland 2010-2019

Kainuussa vierailevien ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset asuinmaittain 2010-2019⁸
 Foreign overnights in Kainuu by country of residence 2010-2019

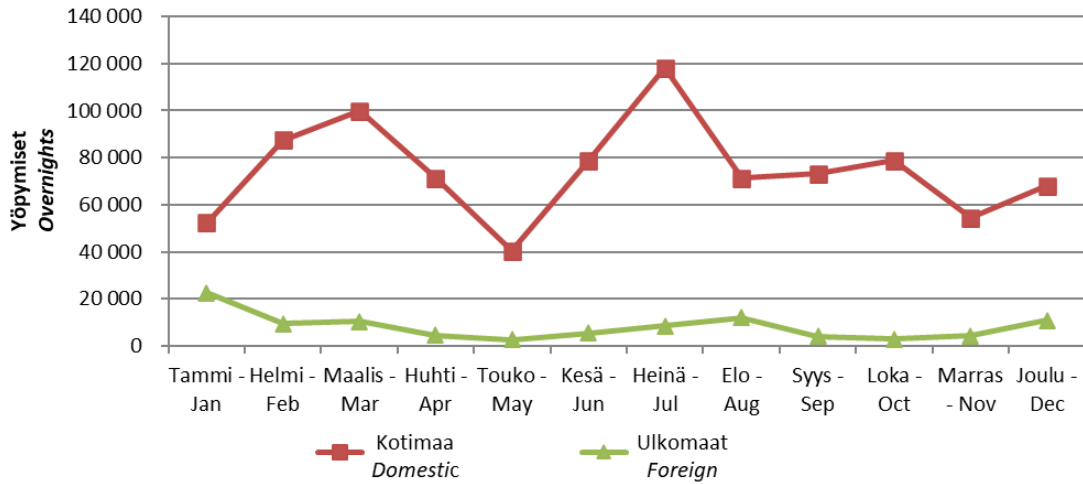

⁷ Suomen virallinen tilasto (SVT): Majoitustilasto [verkkajulkaisu]. ISSN=1799-6309. Helsinki:Tilastokeskus [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://www.tilastokeskus.fi/til/matk/index.html>

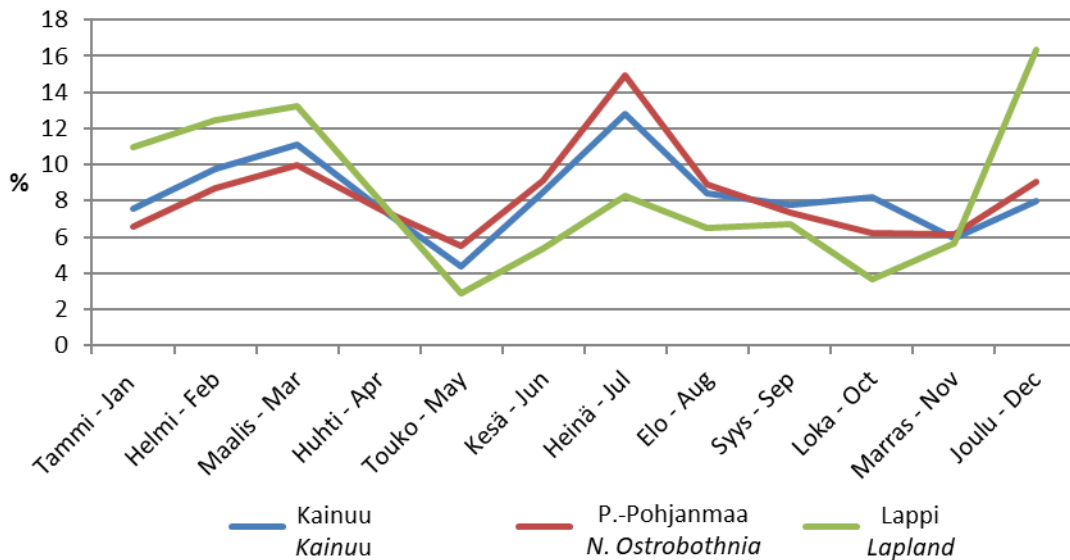
⁸ Tilastokeskus / Visit Finland: Tilastopalvelu Rudolf [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://visitfinland.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/VisitFinland>

Majoitustilasto – Accommodation statistics

Kainuun rekisteröityjen yöpymisten kausivaihtelu vuonna 2019⁹ Seasonality of registered overnights in Kainuu in 2019

Rekisteröityjen yöpymisten kausivaihtelu Kainuussa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa vuonna 2019⁹ Seasonality of registered overnights in Kainuu, Northern Ostrobothnia and Lapland in 2019

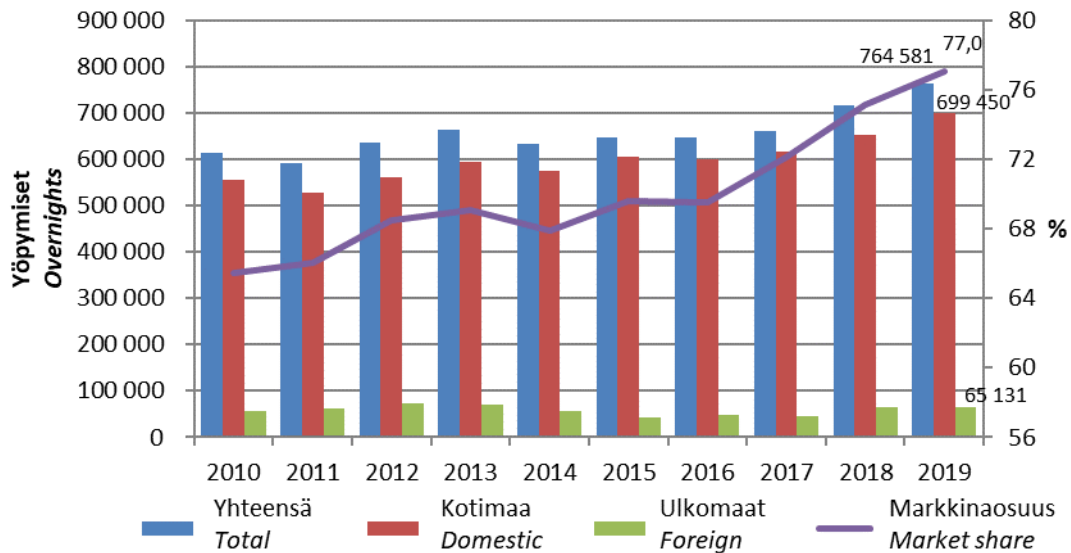

⁹ Suomen virallinen tilasto (SVT): Majoitustilasto [verkkajulkaisu]. ISSN=1799-6309. Helsinki:Tilastokeskus [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://www.tilastokeskus.fi/til/matk/index.html>

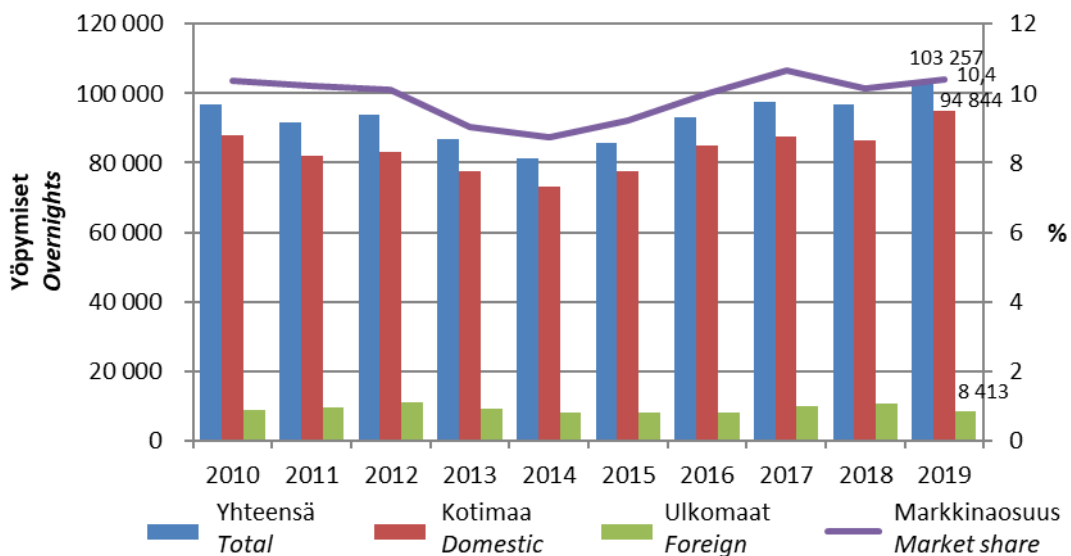
Majoitustilasto – Accommodation statistics

Majoituskysynnän kehitys Kainuun kunnissa – Development of accommodation demand in the municipalities of Kainuu

Sotkamon rekisteröidyt yöpymiset ja markkinaosuus koko Kainuun yöpymisistä 2010-2019¹⁰
 Registered overnights in Sotkamo and market share in the Kainuu region 2010-2019

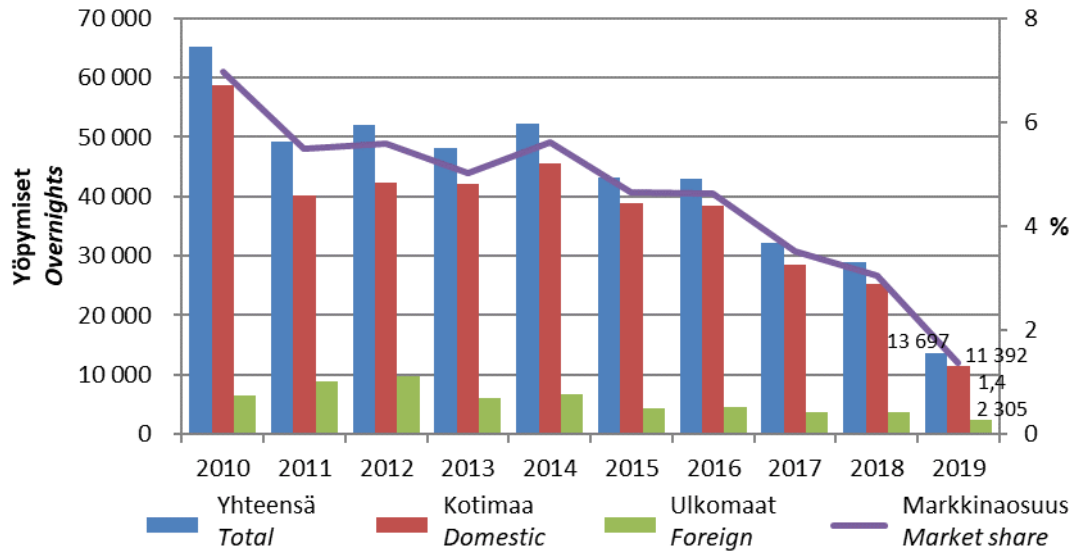
Kajaanin rekisteröidyt yöpymiset ja markkinaosuus koko Kainuun yöpymisistä 2010-2019¹⁰
 Registered overnights in Kajaani and market share in the Kainuu region 2010-2019

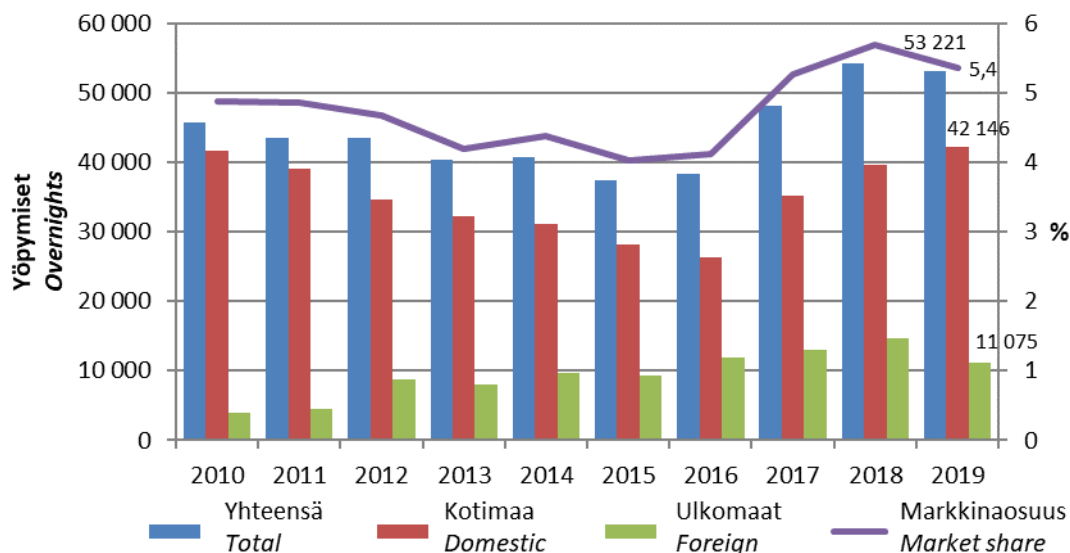
¹⁰ Tilastokeskuksen toimittama erillistaulukko majoitustilastoista. Separate table of accommodation statistics submitted by Statistics Finland.

Majoitustilasto – Accommodation statistics

Puolangan rekisteröidyt yöpymiset ja markkinaosuus koko Kainuun yöpymisistä 2010-2019¹¹
 Registered overnights in Puolanka and market share in the Kainuu region 2010-2019

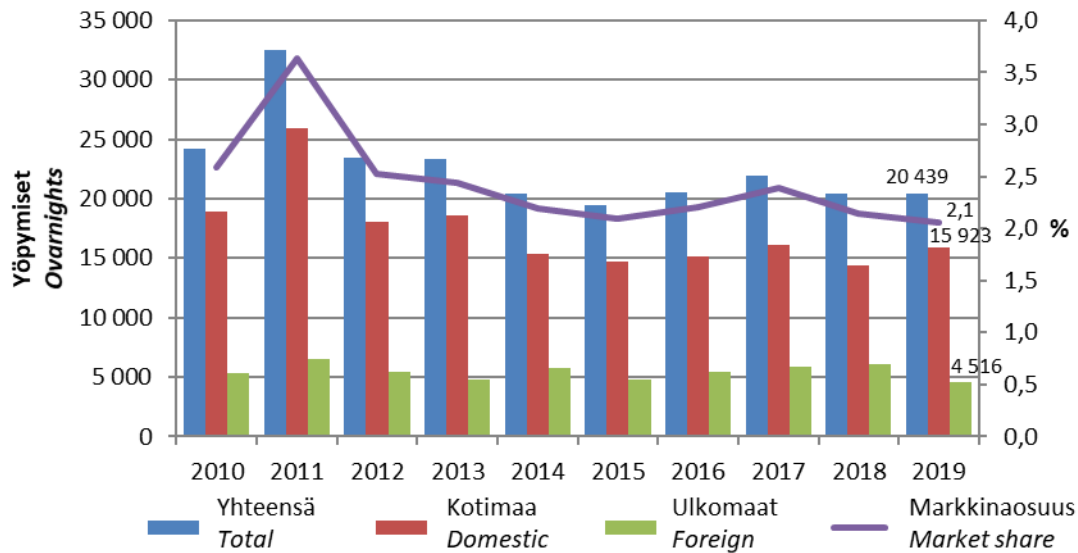
Suomussalmen rekisteröidyt yöpymiset ja markkinaosuus koko Kainuun yöpymisistä 2010-2019¹¹
 Registered overnights in Suomussalmi and market share in the Kainuu region 2010-2019

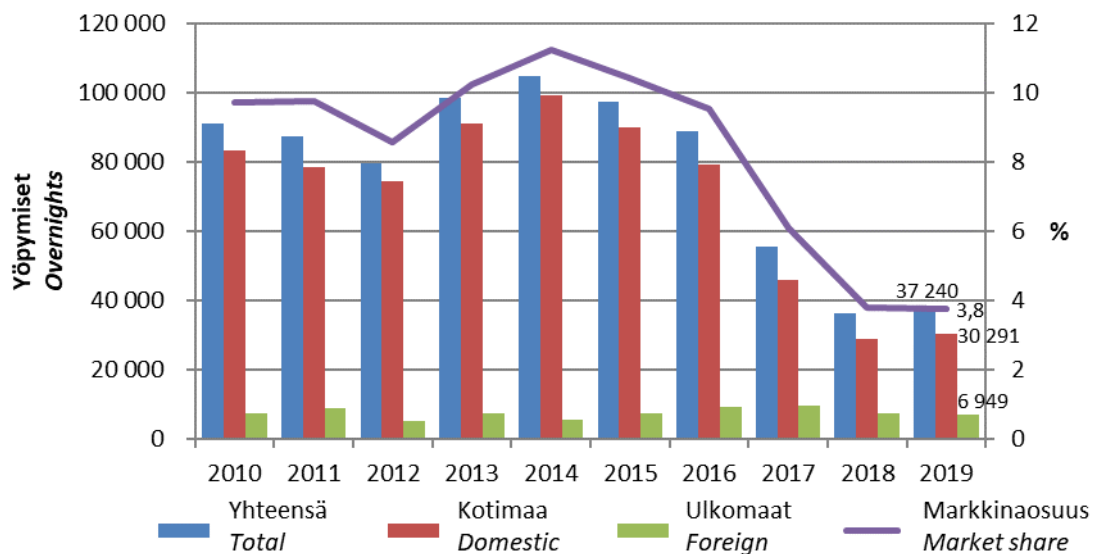
¹¹ Tilastokeskuksen toimittama erillistaulukko majoitustilastoista. Separate table of accommodation statistics submitted by Statistics Finland.

Majoitustilasto – Accommodation statistics

Kuhmon rekisteröidyt yöpymiset ja markkinaosuus koko Kainuun yöpymisistä 2010-2019¹²
 Registered overnights in Kuhmo and market share in the Kainuu region 2010-2019

Hyrnsalmen, Paltamon ja Ristijärven yhteenlasketut rekisteröidyt yöpymiset ja markkinaosuus koko Kainuun yöpymisistä 2010-2019¹²
 Total registered overnights in Hyrnsalmi, Paltamo and Ristijärvi and market share in the Kainuu region 2010-2019

¹² Tilastokeskuksen toimittama erillistaulukko majoitustilastoista. Separate table of accommodation statistics submitted by Statistics Finland.

Alueellinen yritystoimintatilasto – *Regional statistics on entrepreneurial activity*

ALUEELLINEN YRITYSTOIMINTATILASTO – REGIONAL STATISTICS ON ENTREPRENEURIAL ACTIVITY

Alueellinen yritystoimintatilasto sisältää tietoja maassamme toimivien yritysten toimipaikoista toimialoit-
tain ja alueittain. Tilasto kattaa kaikkien aktiivisten yritysten toimipaikat. Perusmuuttujia ovat esimerkiksi
toimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto. Tilasto hyödyntää eri tietolähteitä mm. suoraa tiedon-
keruuta yrityksiltä ja toimipaikoilta sekä hallinnollisia rekistereitä kuten elinkeinoverotusaineistoa.¹³

Henkilöstö käsittää palkansaajat ja yrittäjät. Henkilöstö on muunnettu kokovuosityöllisiksi siten, että esi-
merkiksi puolipäiväinen työntekijä vastaa puolta henkilöä ja kaksi puolivuotista työntekijää vastaa yhtä
kokovuosityöllistä. Liikevaihtoon luetaan kirjanpitovelvollisen varsinaisen toiminnan myyntituotot, joista
on vähennetty myönnettyt alennukset sekä arvonlisävero ja muut välittömästi myynnin määrään perustu-
vat verot.¹⁴

Tietosuojasyiden johdosta Tilastokeskus voi antaa tietoja kuntakohtaisesti vain silloin, jos tarkasteltavalla
toimialalla on kunnassa vähintään kolme toimipaikkaa.

Alueellinen yritystoimintatilasto 2019 ilmestyy joulukuussa 2020. Tästä johtuen käsillä olevan vuosikirjan
uusimmat tiedot ovat vuodelta 2018.

*The regional statistics on entrepreneurial activity contain data on the establishments of enterprises oper-
ating in Finland by industry and region. The statistics covers the establishments of all active enterprises.
The basic variables are e.g. number of establishments, number of personnel and turnover. The statistics
utilises various data sources, e.g. direct data collection from enterprises and establishments, and admin-
istrative registers like trade taxation records.*¹³

*Employees comprise wage earners and entrepreneurs. In the statistics, employees are converted to an-
nual full-time employees so that, for example, an employee working half a day represents half a person
and two employees each working half-time for one year represent one annual full-time employee. Turno-
ver comprises sales profits derived from the actual operations of a party with the legal obligation to
maintain accounts, after the deduction of granted discounts, value added tax and other taxes based di-
rect on sales volume.*¹⁴

*Due to confidentiality, Statistics Finland can only publish data concerning separate municipalities if there
are at least three establishments in the line of business under review.*

*Regional statistics on entrepreneurial activity 2019 will be released in December 2020 so the latest data
used in this yearbook date back to 2018.*

¹³ Suomen virallinen tilasto (SVT): Alueellinen yritystoimintatilasto. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu 1.7.2020]. Saanti-
tapa: <http://stat.fi/til/alyr/>

¹⁴ Suomen virallinen tilasto (SVT): Käsitteet ja määritelmät. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa:
<http://stat.fi/tup/yritystietopalvelu/kasitteet-ja-maaritelmat>

Alueellinen yritystoimintatilasto – *Regional statistics on entrepreneurial activity***Henkilöstömäärä ja liikevaihto erällä matkailuun liittyvillä toimialoilla *Employment and turnover in some tourism-related industries***

Majoitustoiminnan (TOL 55) henkilöstö ja liikevaihto Kainuussa vuonna 2018¹⁵
Employment and turnover in the accommodation business in Kainuu 2018

	Henkilöstö 2018 <i>Employees 2018</i>	2017 -> 2018	Liikevaihto 2018 <i>Turnover 2018</i> 1 000 €	2017 -> 2018 1 000 €
Hyrnsalmi	-	-	-	-
Kajaani	70	+ 13	7 352	+ 255
Kuhmo	26	+ 1	2 290	+ 117
Paltamo	-	-	-	-
Puolanka	5	+/- 0	598	+ 102
Ristijärvi	-	-	-	-
Sotkamo	133	- 10	20 792	+ 697
Suomussalmi	26	- 2	3 314	- 15
KAINUU	261	+ 2	34 370	+ 1 142

Ravitsemistoiminnan (TOL 56) henkilöstö ja liikevaihto Kainuussa vuonna 2018¹⁵
Employment and turnover in in food and beverage service activities in Kainuu 2018

	Henkilöstö 2018 <i>Employees 2018</i>	2017 -> 2018	Liikevaihto 2018 <i>Turnover 2018</i> 1 000 €	2017 -> 2018 1 000 €
Hyrnsalmi	-	-	-	-
Kajaani	211	+ 19	25 988	+ 2 068
Kuhmo	24	- 3	2 407	- 583
Paltamo	-	-	-	-
Puolanka	8	+/- 0	746	+ 96
Ristijärvi	-	-	-	-
Sotkamo	94	+ 11	9 345	+ 37
Suomussalmi	25	- 3	2 908	+ 351
KAINUU	368	+ 25	42 025	+ 1 957

¹⁵ Tilastokeskus, Kunnittainen toimipaikkatilasto [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <https://tilastokeskus.fi/tup/yritystietopalvelu/kunnittainen-toimipaikkatilasto>

Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset – *Regional economic impacts of tourism*

MATKAILUN ALUETALOUDELLISET VAIKUTUKSET - REGIONAL ECONOMIC IMPACTS OF TOURISM

FT Pekka Kauppila julkaisi vuonna 2017 tutkimuksen Hyrynsalmen, Puolangan ja Sotkamon kuntien matkailutaloudesta¹⁶ ja vuonna 2019 seurantatutkimuksen Sotkamon matkailutalouden kehityksestä¹⁷. Tutkimusten tilastoaineistoina ovat Tilastokeskuksen yritysrekisterin liikevaihto- ja henkilöstötiedot toimialoitain. Eri toimialojen matkailumyynnin osuudet perustuvat yrittäjien arviointeihin.

Alla olevassa taulukossa välitön matkailutulo kuvaa matkailijoiden käyttämää rahamäärää ostoksiin ja palveluihin kohdealueella. Kokonaismatkailutulo on laskettu kertomalla välitön matkailutulo tulokertoimella. Matkailun kokonaistyöllisyys on saatu kertomalla välitön matkailutyöllisyys työllisyyskertoimella.

In 2017 Ph.D. Pekka Kauppila published a study on the tourism economy in Hyrynsalmi, Puolanka and Sotkamo municipalities.¹⁶ In 2019, he published a follow-up study on the development of Sotkamo's tourism economy.¹⁷ The statistical data used in these studies are from the Business Register of Statistics Finland and consists of turnover and personnel information by line of business. The share of tourism sales in each line of business is based on entrepreneurs' estimates.

In the table below, the direct tourist income shows the amount of money that tourists spend on goods and services in the destination region. The total income generated by tourism is calculated by multiplying direct tourist income by an income coefficient. Total employment in tourism is calculated by multiplying direct tourism employment by an employment coefficient.

Tunnuslukuja Hyrynsalmen, Puolangan ja Sotkamon matkailun aluetaloudellisista vaikutuksista.^{16, 17}
Indicators of regional economic impacts of tourism in the municipalities of Hyrynsalmi, Puolanka and Sotkamo.^{17, 18}

	Välitön matkailutulo ilman ALV <i>Direct tourist income w/o VAT</i>	Kokonaismatkailutulo <i>Total tourist income</i>	Välitön matkailutyöllisyys <i>Direct tourism employment</i>	Kokonaismatkailutyöllisyys <i>Total tourism employment</i>
	1 000 €	1 000 €	htv/person-years	htv/person-years
Hyrynsalmi 2015	6 633	7 694	30	32
Puolanka 2015	3 647	4 158	16	17
Sotkamo 2015	52 654	73 189	335	382
Sotkamo 2017	63 968	88 916	365	416

Ulkopaikkakuntalaisten vapaa-ajanasumisen tulo- ja työllisyysvaikutuksista on saatavissa tietoa Kauppilan (2020) tutkimuksesta *Matkailullisen vapaa-ajanasumisen aluetaloudelliset vaikutukset: Hyrynsalmi, Kuhmo, Sotkamo ja Suomussalmi* osoitteessa <https://www.theseus.fi/handle/10024/332971>

¹⁶ Kauppila, P. (2017). Matkailun aluetaloudellisten vaikutusten seurantamalli: Hyrynsalmi, Puolanka ja Sotkamo. Kajaanin ammattikorkeakoulun julkaisusarja B:76. Saantitapa: <http://theseus.fi/handle/10024/132939>

¹⁷ Kauppila, P. (2019). Matkailun aluetaloudellisten vaikutusten seurantamalli: Sotkamo. Kajaanin ammattikorkeakoulun julkaisusarja B:89. Saantitapa: <https://www.theseus.fi/handle/10024/168010>

LIIKENNETILASTOT – TRAFFIC STATISTICS

Liikenteen osalta vuosikirja sisältää joitakin kaaviokuvia Kajaanin lentoaseman, Vartiuksen rajanylityspaikan ja Kainuun alueen junaliikenteen matkustajamääristä. Kajaanin lentoaseman matkustajamäärä kuvaa saapuneiden ja lähteneiden matkustajien yhteenlaskettua määrää. Määritelmällisesti kotimaan liikenteen lentomatkustaja lähtee kotimaan lentokentältä ja laskeutuu kotimaan kentälle. Kansainvälisen liikenteen lentomatkustajan lähtö- tai laskeutumisaikapaikka on ulkomailla.¹⁸

Lentotilastojen tavoin Vartiuksen rajanylityspaikan liikennetilasto kuvaa saapuneiden ja lähteneiden matkustajien yhteenlaskettua määrää.

As regards traffic, the yearbook contains some diagrams to illustrate passenger volumes at Kajaani Airport, Vartiuss border crossing point and in Kainuu's rail traffic. The passenger volumes at Kajaani airport describe the combined figures for arriving and departing passengers. By definition, a domestic flight passenger departs from an airport in Finland and arrives at an airport in Finland. An international flight passenger departs from or arrives at a foreign airport.¹⁸

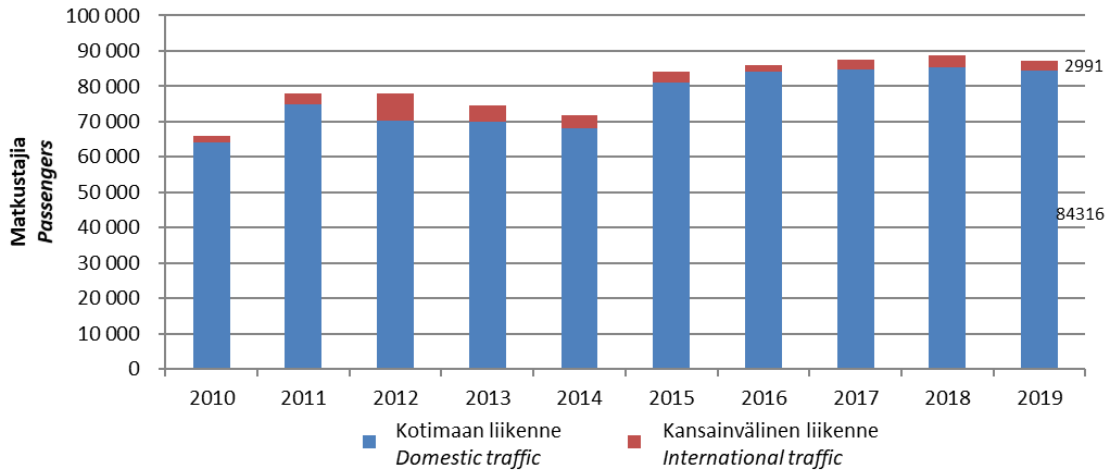
Similarly, border crossing statistics include the combined figures for arriving and departing passengers.

¹⁸ Liikennetilastot. Finavia [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://www.finavia.fi/fi/tietoa-finaviasta/tilastot/>

Liikennetilastot – *Traffic statistics***Lentoliikenne – *Air traffic***

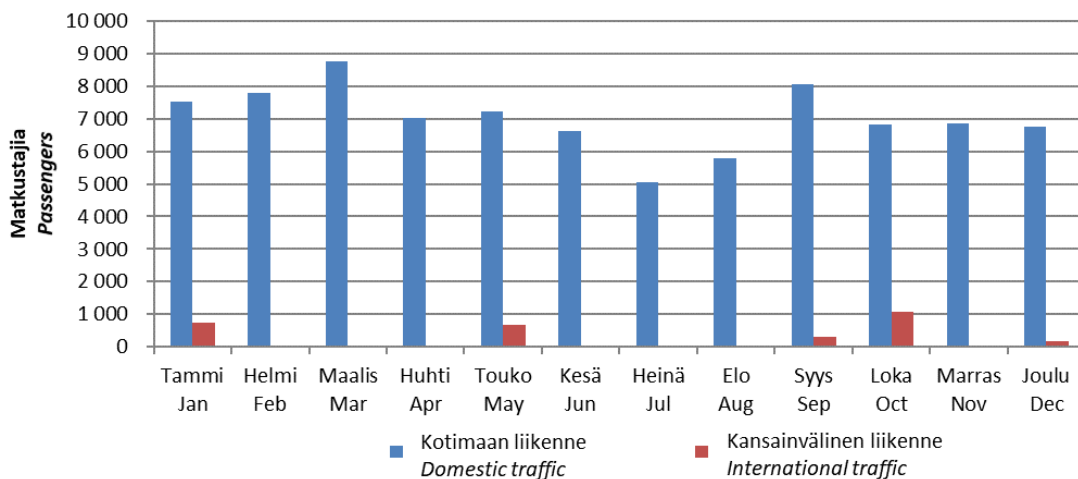
Kajaanin lentoasemalle saapuneiden ja lentoasemalta lähteneiden matkustajien yhteenlasketut määrät 2010-2019¹⁹

Combined number of incoming and outgoing passengers at Kajaani airport 2010-2019

Kajaanin lentoasemalle saapuneiden ja lentoasemalta lähteneiden matkustajien yhteenlasketut määrät kuukausittain 2019¹⁹

Combined number of incoming and outgoing passengers at Kajaani airport by month in 2019

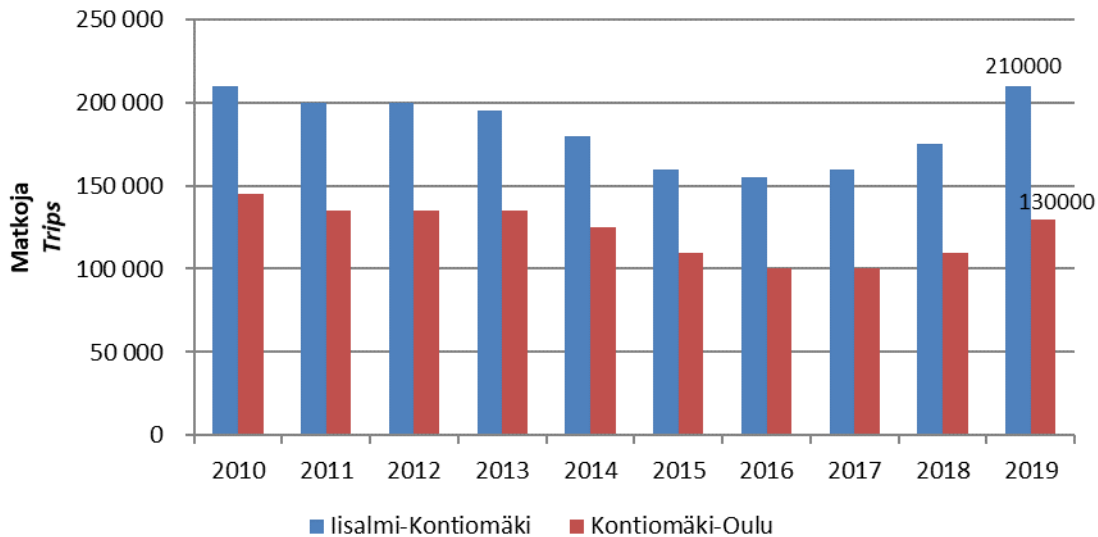

¹⁹ Finavian toimittama erillistaulukko lentoliikennetilastoista. *Separate air traffic statistics table submitted by Finavia.* Uusimmat tiedot saatavissa osoitteesta/Latest data available from: <http://www.finavia.fi/fi/tietoa-finaviasta/tilastot/>

Liikennetilastot – *Traffic statistics***Junaliikenne – Rail traffic**

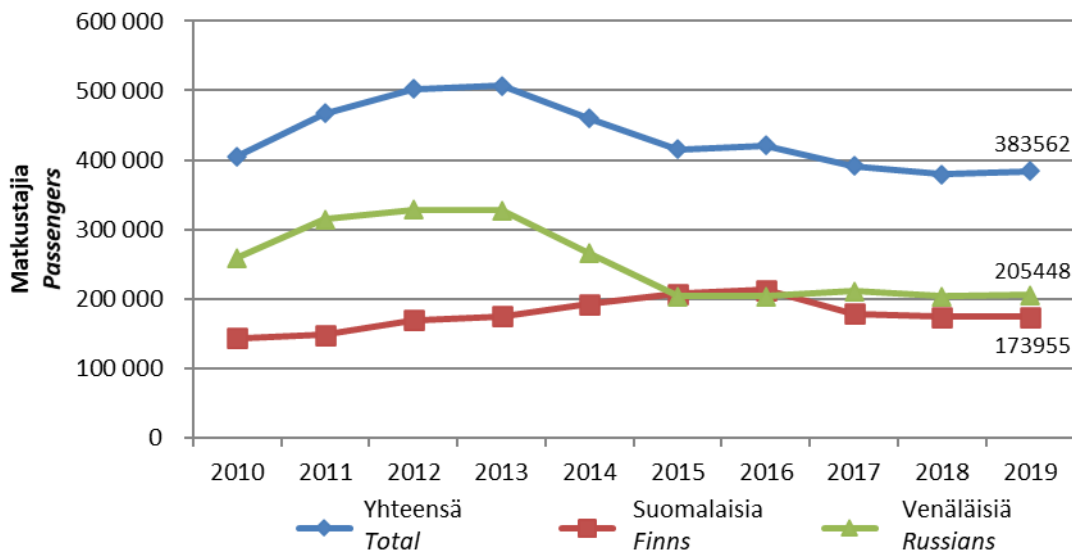
Matkojen määrä rataosuuksilla Iisalmi-Kontiomäki ja Kontiomäki-Oulu 2010-2019²⁰

Number of trips on the Iisalmi-Kontiomäki and Kontiomäki-Oulu railway line sections 2010-2019

Rajaliikenne – Border traffic

Vartiuksen rajanylityspaikan kautta Suomeen saapuneiden ja Suomesta lähteneiden matkustajien yhteensä lasketut määrät 2010-2019²¹

Combined numbers of passengers who enter or exit Finland via Vartiuss border crossing point 2010-2019

²⁰ Suomen rautatietilasto. Väylä, VR. Uusimmat tiedot saatavissa osoitteesta/Latest data available from: <https://vayla.fi/tilastot/ratatilastot/rautateiden-henkilo-ja-tavaraliikenne>

²¹ Kainuun rajavartioston toimittama erillistaulukko rajaliikennetilastoista. *Separate table of border traffic statistics submitted by Kainuu Border Guard.*

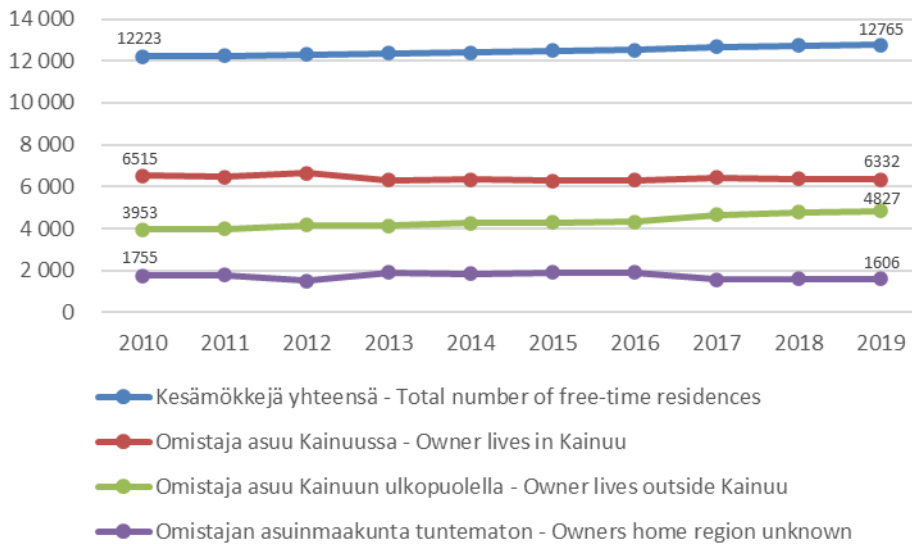
Muut tilastot – *Other statistics*

MUUT TILASTOT – *OTHER STATISTICS*

Vapaa-ajanasuntojen määrä – *Number of free-time residences*

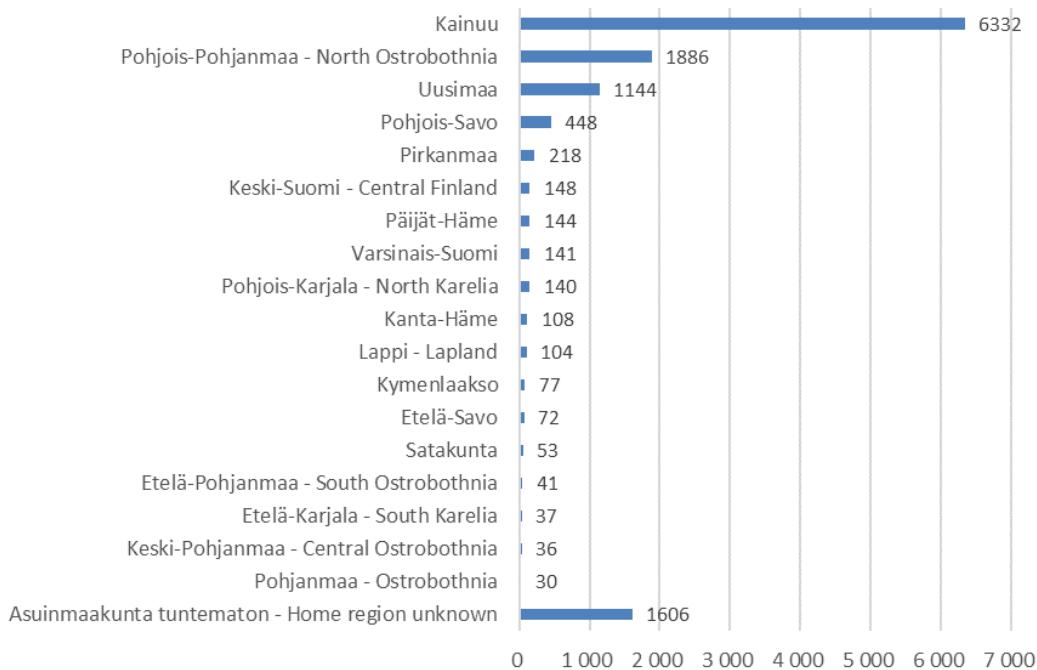
Kesämökkien määrä Kainuussa 2010-2019²²

Number of free-time residences in Kainuu 2010-2019

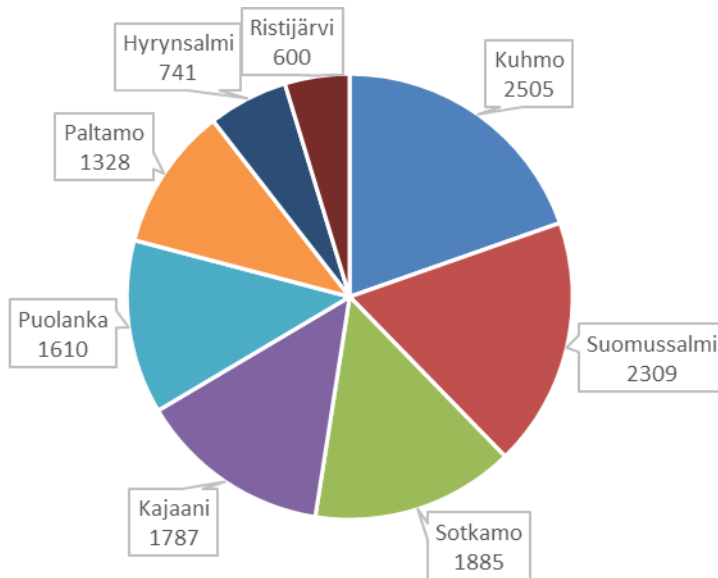

Kainuun kesämökit omistajan asuinmaakunnan mukaan 2019²²

Free-time residences in Kainuu according to owners home region 2019

²² Tilastokeskuksen toimittama erillistaulukko. *Separate table submitted by Statistics Finland. Kesämökeistä yleensä / Free-time residences in general:* <http://www.stat.fi/til/rakke/index.html>

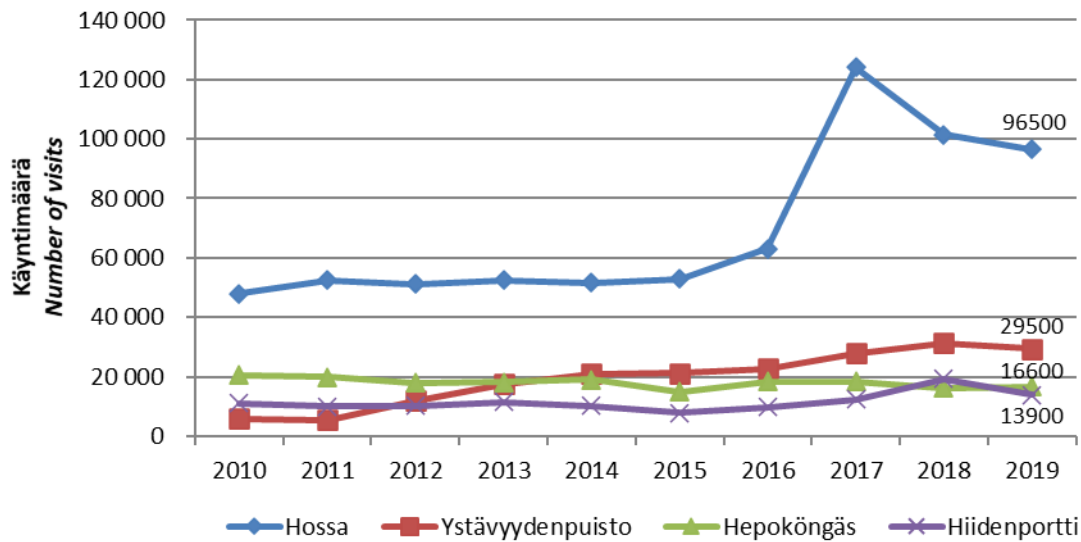
Muut tilastot – *Other statistics*Kainuun kesämökit kunnittain 2019²³*Number of free-time residences in municipalities of Kainuu 2019*

²³ Tilastokeskus, Rakennukset ja kesämökit [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/rakke/index.html>

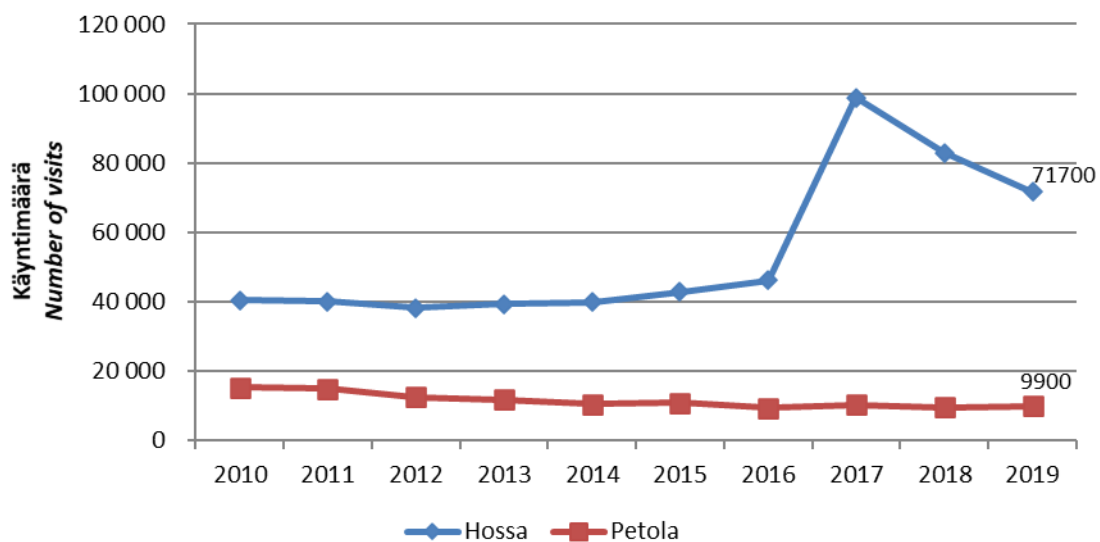
Muut tilastot – Other statistics

Luontokohteiden käyntimäärät – Number of visits to nature destinations

Eräiden Metsähallituksen hallinnoimien suojelualueiden ja retkeilykohteiden käyntimäärät 2010-2019²⁴
 The visitation numbers of some protected and hiking areas managed by Metsähallitus 2010-2019

Käyntimäärät Hossan ja Petolan luontokeskuksissa 2010-2019²⁴
 The visitation numbers of Hossa and Petola Visitor Centres 2010-2019

²⁴ Metsähallitus, Käyntimääriä suojelu- ja retkeilyalueilla sekä palvelupisteissä [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://www.metsa.fi/kayntimaarat>

Huom: Hossan kansallispuisto perustettiin vuonna 2017. Ennen sitä Hossa oli valtion retkeilyalue.
 Note: Hossa National Park was established in 2017. Before that Hossa was a national hiking area.

Yhteenveto ja vuoden 2020 alun kehitys – *Summary and development at the beginning of 2020*

YHTEENVETO JA VUODEN 2020 ALUN KEHITYS –SUMMARY AND DEVELOPMENT AT THE BEGINNING OF 2020

Vuonna 2019 Kainuussa kirjattiin lähes miljoona rekisteröityä yöpymistä (992 435), mikä on uusi ennätys. Yöpymisten määrän kasvu johtui kotimaan matkailusta, joka vuonna 2019 tuotti 5,6 prosenttia enemmän yöpymisiä edelliseen vuoteen verrattuna. Positiivista kehitystä ilmeni niin ikään keskimääräisessä vuodekäyttöasteessa, yöpymisen keskihinnassa ja junaliikenteen matkustajamäärissä.

Vähemmän positiivista vuoden 2019 matkailukehityksessä oli ulkomaisten yöpymisten määrän pieneneminen 8,4 prosentilla. Ulkomaalaisryhmistä suurimpia olivat venäläiset (33 521 yöpymistä) ja kiinalaiset (16 273 yöpymistä). Vuonna 2019 venäläisyöpymisten määrä pieneni 6 prosenttia ja kiinalaisyöpymisten määrä 11 prosenttia. Kajaanin lentoaseman matkustajamäärä väheni vuonna 2019 lievästi (-1,7 %).

Kunnittain tarkasteltuna matkailun keskittyminen Sotkamoon (Vuokattiin) näyttää jatkuvan. Vuonna 2019 Sotkamossa kirjattiin 77 prosenttia kaikista Kainuussa rekisteröidyistä yöpymisistä.

Majoitustilaston ennakkotietojen perusteella vuoden 2020 tammi-helmikuussa Kainuun yöpymisten määrä kasvoi 7 prosenttia. Tämän jälkeen koronapandemia taittoi hyvin alkaneen kehityksen ja yöpymisten määrä putosi maaliskokuussa 53 prosenttia verrattuna vuoden 2019 vastaavaan ajanjaksoon. Koronapandemian takia Kajaanin lentoaseman matkustajaliikenne on huhtikuusta lähtien toistaiseksi lopetettu.

In 2019, almost one million registered overnight stays (992 435) were recorded in Kainuu, which is a new record. The increase in the number of overnight stays was due to domestic tourism, which in 2019 produced 5.6 per cent more overnight stays than in the previous year. Positive developments were also seen in the average bed occupancy rate, the average price per night and the number of passengers in train traffic.

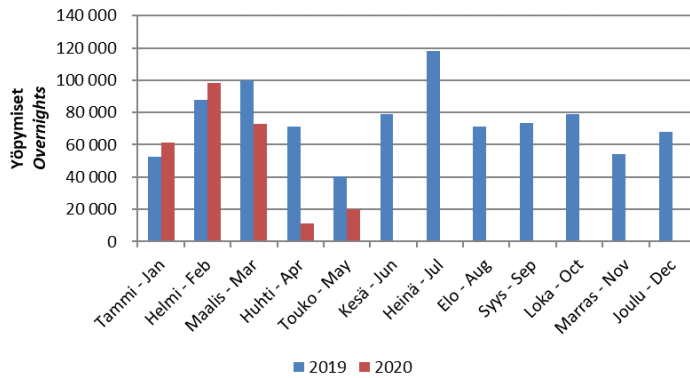
A downside aspect of tourism development in 2019 was an 8,4% decline in the number of foreign overnights. The biggest foreign groups were Russians (33 521 overnights) followed by Chinese (16 273). In 2019, the number of Russian overnight stays decreased by 6 percent and the number of Chinese overnight stays by 11 percent. The number of passengers at Kajaani Airport decreased slightly in 2019 (-1,7%).

At the municipal level, the concentration of tourism in Sotkamo (Vuokatti) seems to be continuing. In 2019, 77 per cent of all overnight stays registered in Kainuu were recorded in Sotkamo.

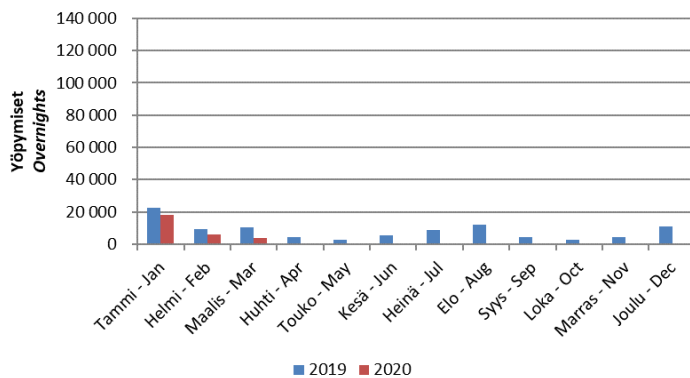
According to preliminary data for 2020, the number of registered overnights in the Kainuu region increased by 7 per cent in January – February. After this, the coronavirus pandemic reversed the upward trend and the number of overnights drop by 53 per cent in March-May compared to the corresponding period in 2019. Due to the coronavirus pandemic, passenger traffic at Kajaani Airport has been temporarily suspended since April.

Yhteenveto ja vuoden 2020 alun kehitys – Summary and development at the beginning of 2020

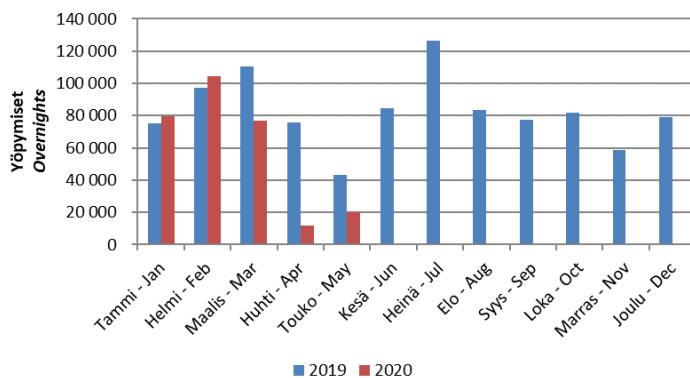
Kainuun kotimaisten rekisteröityjen yöpymisten määrä tammi-toukokuussa 2020²⁵ Number of domestic registered overnights in Kainuu, January – May 2020

Kainuun ulkomaisten rekisteröityjen yöpymisten määrä tammi-toukokuussa 2020²⁵ Number of foreign registered overnights in Kainuu, January – May 2020

Kainuun rekisteröityjen yöpymisten kokonaismäärä tammi-toukokuussa 2020²⁵ Total number of registered overnights in Kainuu, January – May 2020

²⁵ Luvut ovat ennakkotietoja. Preliminary data. Suomen virallinen tilasto (SVT): Majoitustilasto [verkojulkaisu]. ISSN=1799-6309. Helsinki:Tilastokeskus [viitattu 1.7.2020]. Saantitapa: <http://www.tilastokeskus.fi/til/matk/index.html>